

gemeente Bronckhorst

Raadsvoorstel

Datum	: 29-5-2019
Kenmerk	: Z110048/Raad-00450
Portefeuillehouder	: W.W. Buunk
Onderwerp	: Perspectiefnota 2020 - 2023 Bronckhorst

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voorstel

1. In te stemmen met de verwerking van de autonome ontwikkelingen voor het bestaande beleid, de vervangingsinvesteringen en de eenmalige projecten volgens het begrotingsbeeld bestaand beleid 2020 – 2023, zoals genoemd in hoofdstuk 4 van de Perspectiefnota;
2. De financiële kaders, zoals genoemd in hoofdstuk 2 van de Perspectiefnota, vast te stellen als richtinggevende kaders voor de opstelling van de Programmabegroting 2020 - 2023:
 - a. Solvabiliteit blijft 50%;
 - b. Opgaven gestuurd werken;
 - c. Strategisch inzetten van de Algemene reserve;
3. De inhoudelijke voorstellen, zoals genoemd in hoofdstuk 3 van de Perspectiefnota, vast te stellen als richtinggevende kaders voor de opstelling van de Programmabegroting 2020 - 2023:
 - a. Programma 1 Zorg en Ondersteuning;
 - b. Programma 2 Wonen en leefomgeving;
 - c. Programma 3 Bedrijvigheid en ontwikkeling;
 - d. Programma 4 Bestuur en Bedrijfsvoering;
 - e. Gemeenschappelijke regelingen;
4. De effecten voor de financiële ruimte in de planperiode 2020 - 2023 voor kennisgeving aan te nemen en
5. Te besluiten dat de programmabegroting 2020 – 2023 voor het begrotingsjaar 2020 sluitend moet zijn;

Inleiding

De Perspectiefnota is een belangrijk instrument voor de kaderstellende rol van uw raad. Het schetst de financiële ruimte voor 2020 en volgende jaren op basis van de informatie en inzichten die we op 1 april 2019 hebben. Bewust gebruiken we hier de term “schetsen”. In de Perspectiefnota gaat het om globale bedragen; het is niet een “begroting op een eerder tijdstip”.

In het Programmaplan 2019 – 2022 is de aanzet gegeven voor de uitwerking van de transities uit het Coalitieakkoord 2018 - 2022. De plannen hiervan lopen grotendeels door in 2020 en verder. In deze Perspectiefnota geven we aan welke financiële ruimte er is voor inhoudelijke keuzes. Daarnaast geven we aan welke opgaven we nu al zien en doen daarvoor een richtinggevend voorstel. De Perspectiefnota is geen uitputtend overzicht van de ambities, inzet en werkzaamheden. Op basis van deze Perspectiefnota zullen we vervolgens de Programmabegroting 2020 - 2023 opstellen.

Financieel kader

Eenzijds is Bronckhorst een financieel gezonde gemeente; de exploitatie is sluitend, de solvabiliteit en het weerstandsvermogen zijn hoog en de risico's laag. Anderzijds zien we grote maatschappelijke uitdagingen waarop we ambities hebben en waarvoor in de exploitatie nu nauwelijks financiële ruimte is. In onze ogen vraagt dit om een fundamentele discussie.

In deze Perspectiefnota leggen we u daarom een aantal uitgangspunten voor waarover we graag met u in gesprek gaan. Voor de realisatie willen we de uitgangspunten Opgaven gestuurd werken en Strategisch inzetten van de Algemene reserve hanteren. In hoofdstuk 2 ziet u het financieel kader uitgewerkt in oplossingsrichtingen.

Inhoudelijke keuzes

In deze Perspectiefnota leest u een beperkt aantal voorstellen met financiële consequenties. Dat is om twee redenen. Allereerst is in het Programmaplan 2019 – 2022 al een belangrijke aanzet gegeven voor de uitvoering van het coalitieakkoord. De tweede reden is de financiële situatie. Om de toekomstkeuzes te kunnen blijven maken, is het nodig om richting te bepalen op de uitgangspunten die hiervoor bij het financieel kader zijn beschreven. Die richting bepaalt in belangrijke mate de mogelijkheden van de gemeente om op inhoud maatschappelijke effecten te kunnen realiseren.

We hebben een matrix opgenomen in de Perspectiefnota. In de matrix ziet u een overzicht van de voorstellen in deze Perspectiefnota 2020 - 2023 en de voorstellen uit het Programmaplan 2019 - 2022. Dit geeft een beeld hoe we werken aan de transities uit het Coalitieakkoord 2018 – 2022 en waar u die voorstellen terugvindt in de programma's van de Programmabegroting. In hoofdstuk 3 leest u per voorstel een toelichting en de financiële gevolgen daarvan voor de programmabegroting 2020 - 2023. We constateren dat er met de eerder gemaakte keuzes en de huidige autonome ontwikkelen in principe geen financiële ruimte in de begroting is voor "nieuwe" voorstellen. We constateren dat er opgaven op ons af komen die in de komende jaren om deze financiële ruimte vragen.

Begrotingsbeeld bestaand beleid

In het onderstaande overzicht ziet u dat Bronckhorst een begrotingstekort kent in de eerste drie jaren van de planperiode. Welke ontwikkelingen de oorzaak zijn van die begrotingstekorten leest u in hoofdstuk 4.

Begrotingsbeeld voor perspectiefnota	2020	2021	2022	2023
Programmabegroting 2019 - 2022	2.262.854	2.732.046	2.665.038	2.665.038
Autonome aanpassingen 2019 - 2022	-150.940	-246.731	-222.086	-222.086
Voorstellen programmaplan exploitatie structureel	-916.346	-1.426.346	-1.426.346	-926.346
Voorstellen programmaplan investeringen structureel	-31.850	-31.483	-31.115	-31.115
Voorstellen programmaplan incidenteel	-755.000	-540.000	-535.000	0
Effecten vanuit programmaplan 2019	-1.854.136	-2.244.560	-2.214.547	-1.179.547
Programmabegroting na programmaplan	408.718	487.486	450.491	1.485.491
Autonome aanpassingen 2020 - 2023	-431.699	-565.901	-575.021	-591.792
Begrotingsruimte voor perspectiefnota	-22.981	-78.415	-124.530	893.699

Positief = begrotingsruimte; negatief = begrotingstekort

Afstemming

De afstemmingsmomenten volgen op de bespreking van dit document (zie bij uitvoering).

Beoogd effect

Realiseren van de inhoudelijke opgaves die passen bij het Programmaplan 2019 – 2022 en het Coalitieakkoord 2018 – 2022 binnen de beschikbare financiële ruimte.

Argumenten

1.1 De Perspectiefnota geeft een beeld van de financiële ruimte

In de Perspectiefnota staat het bestaande beleid doorgerekend voor de jaarlijkse uitgangspunten (lonen en prijzen), verschenen gemeentefondscirculaires en de begrotingswijzigingen tot en met de 1^e Tussenrapportage 2019¹.

Zonder aanpassingen vanuit het financieel kader (hoofdstuk 2) is sprake van een begrotingstekort in de eerste drie jaren van de planperiode. Dat betekent dat er ook geen ruimte is voor nieuwe investeringen (hoofdstuk 3).

1.2 De bestaande projectvoorstellen worden gedekt vanuit de Algemene reserve

De projecten met een dekking uit de Algemene reserve kent u al vanuit het Programmaplan 2019 – 2022. Deze kosten in 2020 € 755.000 en in de totale planperiode 2020 – 2023 € 1,8 mln.

2.1 Het financieel kader waarborgt of leidt tot een solide besteding van de eenmalige en de structurele financiële ruimte

Deze Perspectiefnota bevat voorstellen om voor de eenmalige investeringen en structurele investeringen in de bestuursperiode te bepalen welke financiële instrumenten ingezet gaan worden en waarvoor (hoofdstuk 2).

3.1 Aanpak voor de opgaves in 2020 – 2023; het inhoudelijk kader

Bij de behandeling van de Perspectiefnota benoemt u waaraan u prioriteit geeft bij de realisatie van voorstellen voor de opgaven (hoofdstuk 3). We willen de tekorten in het Sociaal Domein oplossen door de lasten hiervan te verlagen. De gemeenschappelijke regelingen leggen een grote claim op begrotingsruimte.

5.1 De begroting 2020 moet sluitend zijn, sluitend in meerjarenperspectief heeft de voorkeur

Een sluitende begroting 2020 geeft het gewenste repressief toezicht door de provincie. In de ogen van de provincie moeten de overige jaren ook sluitend zijn (structureel begrotings-evenwicht). Binnen de afgesproken bandbreedte (0,5% van de begrotingsomzet, zijnde € 385.000) worden geen voorstellen voorgelegd om een tekort te dekken, maar ook geen voorstellen voor nieuw beleid gedaan.

We zien dat, na verwerking van de voorstellen in hoofdstuk 3, het meerjarenbeeld vanaf 2021 sluitend is. Bij dat beeld passen we wel de gedachtenlijn toe van het Programmaplan 2019 - 2022 voor incidentele voorstellen en zetten we daarvoor de Algemene reserve in. We zien ook de grote inhoudelijke opgaven waar we voor staan (Sociaal Domein, gemeenschappelijke regelingen, investeringen in wegen en accommodaties). Dat vraagt een andere benadering van de financiële middelen die Bronckhorst kan inzetten en voor welk doel.

De voorstellen (financieel en inhoudelijk) leggen we u voor om u een beeld te tonen wat we de komende jaren op ons af zien komen. Voor de opstelling van een sluitende Programmabegroting 2020 – 2023 is realisatie van extra begrotingsruimte door opgaven gestuurd werken en investeren in transitie noodzakelijk.

¹ Onder voorbehoud van de vaststelling van de 1^e Tussenrapportage 2019 in de raadsvergadering van 29 mei 2019

Kanttekeningen

5.1 De Perspectiefnota geeft een momentopname en een richting

Er is nu nauwelijks ruimte voor nieuw beleid met een structurele budgetvraag. Vóór de vaststelling van de programmabegroting 2020 – 2023 komt er nog een tweetal circulaire; de meicirculaire en de septembercirculaire 2019. We weten niet welke invloed deze zullen hebben. Ook hebben we niet alle opgaven voorzien van een financiële vertaling. Dit zijn vraagstukken waarvoor we nu nog niet weten welke keuze kan of moet worden gemaakt. Voorlopige schattingen zijn:

Toekomstige vraagstukken	2020	2021	2022	2023
2B Openbare ruimte: beheer en onderhoud	-750.000	-750.000	-750.000	-750.000
2B Openbare ruimte: reconstructies	pm	pm	pm	pm
2B Bouw school VO			pm	pm
2B Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)		-287.000	-287.000	-287.000
3B Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)		-75.000	-75.000	-75.000
Financieel effect vraagstukken	-750.000	-1.112.000	-1.112.000	-1.112.000

Positief = begrotingsruimte; negatief = begrotingstekort

In aanloop naar de begrotingsopstelling 2020 starten we met u een traject om te komen tot een toename van de jaarlijkse begrotingsruimte voor nieuwe inhoudelijke opgaves. Een sluitende begroting 2020 blijft uitgangspunt en zal ook gerealiseerd worden.

Kosten, baten en dekking

Het begrotingsbeeld voor onze gemeente, na doorvoering van de voorstellen in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 van deze Perspectiefnota, is als volgt:

Begrotingsbeeld na perspectiefnota	2020	2021	2022	2023
Programmabegroting na programmaplan 2019	408.718	487.486	450.491	1.485.491
Autonome aanpassingen 2020 - 2023	-431.699	-565.901	-575.021	-591.792
Begrotingsruimte voor perspectiefnota	-22.981	-78.415	-124.530	893.699
Voorstellen perspectiefnota exploitatie structureel	-187.000	-309.000	-309.000	-309.000
Voorstellen perspectiefnota investeringen structureel	0	0	0	0
Voorstellen perspectiefnota incidenteel	-682.000	-20.000	0	0
Aanpassingen bij perspectiefnota 2020 - 2023	-869.000	-329.000	-309.000	-309.000
Begrotingsruimte na perspectiefnota 2020 - 2023	-891.981	-407.415	-433.530	584.699
Dekking vanuit de algemene reserve (voorstellen Programmaplan 2019)	755.000	540.000	535.000	0
Begrotingsruimte na perspectiefnota 2020 - 2023	-136.981	132.585	101.470	584.699

Positief = begrotingsruimte; negatief = begrotingstekort

Bij dit begrotingsbeeld gaan we ervan uit dat voor de uitwerking van ons Coalitieakkoord in de jaren 2020 tot en met 2023 € 1,8 mln vanuit de Algemene reserve wordt ingezet. Dit volgt uit het door u in december 2018 behandelde Programmaplan 2019 – 2022.

Uitvoering

We willen via thematische sessies samen met u tot financiële en inhoudelijke keuzes komen die leiden tot een begrotingsruimte die ook de meerjarige investeringen kan dragen voor de opgaves die we samen hebben bepaald. De uitkomsten van die dialoog verwerken we in de programmabegroting 2020 – 2023 later dit jaar.

Evaluatie

Tot aan de begrotingsopstelling in het najaar monitoren we of we de voorstellen in het financiële en het inhoudelijke kader waar kunnen maken.

Hengelo (Gld), 25-4-2019

Burgemeester en wethouders van Bronckhorst,
de secretaris, de burgemeester,
B.J. Drewes M. Besselink

Bijlagen

Perspectiefnota 2020 – 2023 Bronckhorst